

CO-SGRÙDADH AIR TAIC AGUS DION INBHEACH

Com-pàirteachas nan Eilean Siar Am Màrt 2023

Clàr-innse

Co-sgrùdadadh air taic agus dìon inbheach ann an Com-pàirteachas nan Eilean Siar	4
Geàrr-chunntas – neartan agus raointean pìomhachais airson leasachadh	7
Dè cho math 's a bha pìomh phròiseasan a' chom-pàirteachais gus inbhich ann an cunnart bho chron a chumail sàbhailte, air an dìon agus le taic?	8
Rannsachaidhean tùiseachaidh air draghan mu inbheach ann an cunnart cron9	
Sgrùdadadh agus stiùireadh cunnairt	10
Co-obrachadh gus inbhich ann an cunnart bho chron a chumail sàbhailte, air an dìon agus le taic	13
Pìomh chleachdaidhean dìon inbheach	16
Dè cho math 's a bha ceannardas ro-innleachdail a' chom-pàirteachais airson taic is dìon inbheach?	18
Na h-ath cheumannan	22
Pàipear-taice 1 – seata dàta bunaiteach	24

Mapa a' sealltainn mòr-ionadan dragh roinneil

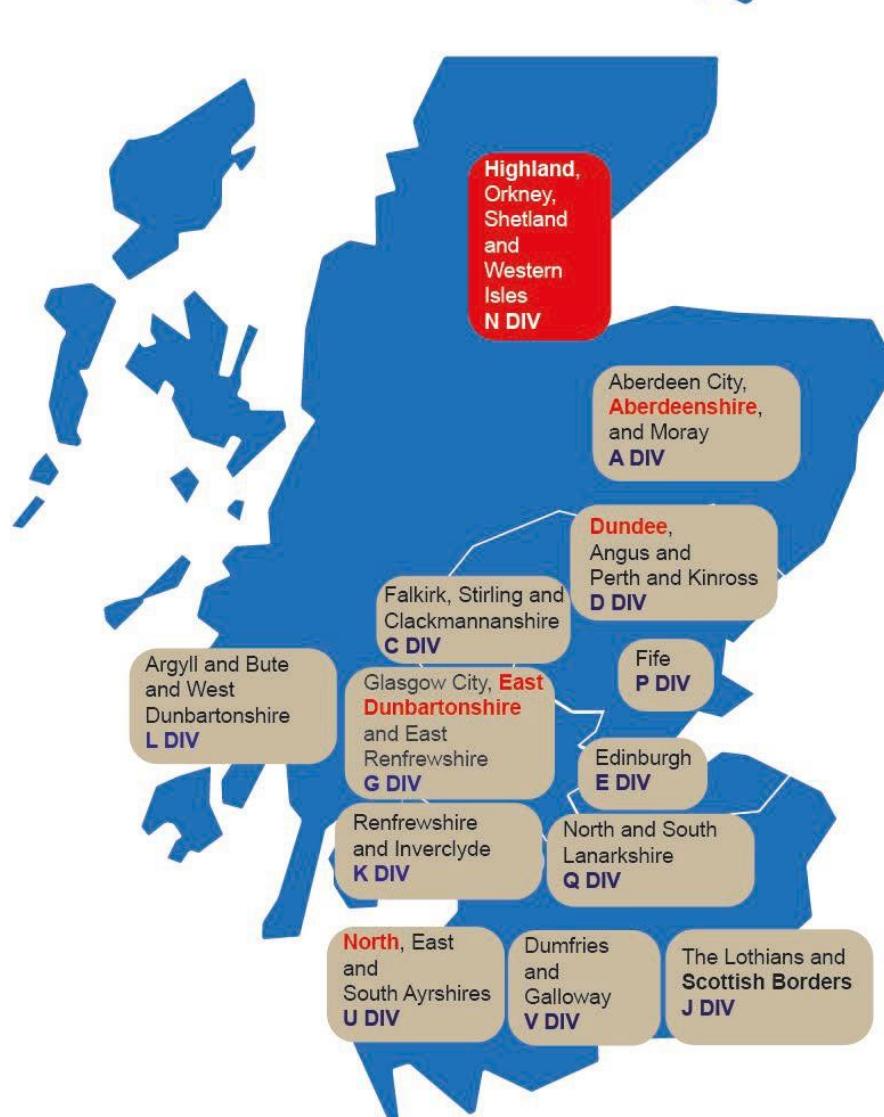

There are 13 dragh roinneil
in Scotland

Partnerships shown in red text had
ASP joint inspection in 2017.

The naming letter for each Police
Scotland division is shown.

Red background denotes hub for this
inspection.

Co-sgrùdadadh air taic agus dòn inbheach ann an Com-pàirteachas nan Eilean Siar

Com-pàrtichean an co-sgrùdaidh

Dh'iarr Ministearan na h-Alba gun stiùir Luchd-sgrùdaidh a' Chùraim na co-sgrùdaidhean sin air taic is dòn inbheach ann an co-nbrachadh le Leasachadh Cùram Sláinte na h-Alba agus Luchd-sgrùdaidh Poileas An Rìgh ann an Alba.

Fòcas an co-sgrùdaidh

A' togail air sgrùdaidhean 2017-2018, is e seo aon de 26 sgrùdaidhean taic is dòn inbheach a thèid a chriochnachadh eadar 2020 agus 2023. Tha iad ag amas air gealltanais nàiseanta ùineail a thoirt seachad mu obrachadh èifeachdach¹ raointean com-pàirteachais ionadail fa leth air priomh phròiseasan taic is dòn inbheach, agus ceannardas airson taic is dòn inbheach. Bidh an dà chuid co-dhùnaidhean nan 26 sgrùdaidhean sin agus an obair sgrùdaidh a rinn sinn roimhe ann an 2017-2018 a' fiosrachadh aithisg gu Riaghaltas na h-Alba a' toirt seachad ar co-dhùnaidhean iomlan. Bheir seo cumadh air leasachadh an raon-ùghdarrais agus farsaingeachd tuilleadh sgrùdaidh agus/no gnìomhachd meudachaiddh a thèid a ghabhail os làimh. Bha fòcas an sgrùdaidh seo air an robh inbhich ann an cunnart bho chron ann an raon com-pàirteachais nan Eilean Siar sàbhailte, air an dòn agus a' faighinn taic.

Chaidh an co-sgrùdadadh air com-pàirteachas nan Eilean Siar a chumail eadar 17 Dàmhair 2022 agus 24 Màrt 2023. Rinn sinn sgrùdadadh air clàran inbhich ann an cunnart bho chron thàr dà bhliadhna, 17 Dàmhair 2020 gu 17 Dàmhair 2022. Bha com-pàirteachas nan Eilean Siar agus a h-uile duine eile air feadh na h-Alba mu choinneimh nan dùbhlain nach fhacas a-riamh agus a tha a' dol air adhart a thaobh faighinn seachad air agus ath-ghluasad mar thoradh air a' ghalair mòr-sgaoilte Covid-19. Tha sinn a' cur luach air co-nbrachadh agus taic com-pàirteachais nan Eilean Siar airson co-sgrùdadadh air taic is dòn inbheach aig an àm dhoirbh seo.

Comharran Càileachd

Tha na comharran càileachd² againn airson nan co-sgrùdaidhean sin air làrach-lìn Luchd-sgrùdaidh a' Chùraim.

1

https://www.careinspectorate.com/images/Adult_Support_and_Protection/1_Definition_of_adult_protection_partnership.pdf

2

<https://www.careinspectorate.com/images/documents/5548/Adult%20support%20and%20protection%20quality%20indicator%20framework.pdf>

Aithrisean adhartais

Gus fiosrachadh àrd-ìre a thoirt do Mhinistearan na h-Alba ann an deagh àm, tha an co-aithisg sgrùdaidh seo a' toirt a-steach aithris mu adhartas a' chom-pàirteachais a thaobh ar dà phrìomh cheist.

- Dè cho math 's a bha prìomh phròiseasan a' chom-pàirteachais airson taic is dòn inbheach?
- Dè cho math 's a bha ceannardas ro-innleachdail a' chom-pàirteachais airson taic is dòn inbheach?

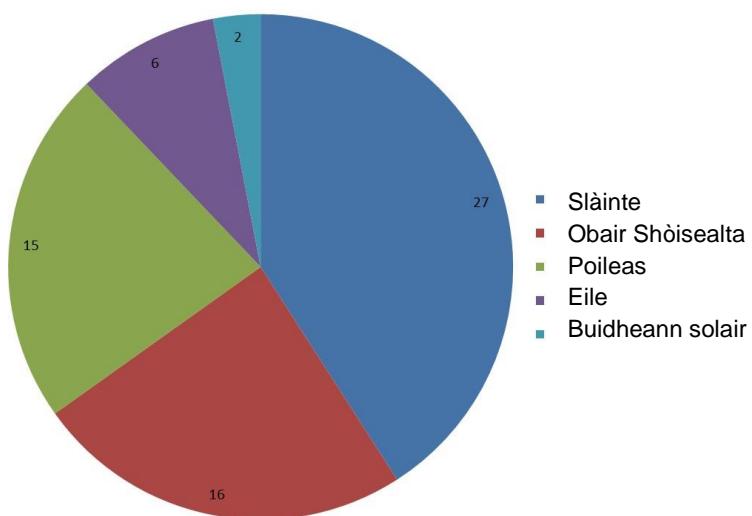
Modh-obrach a' Cho-sgrùdaidh

Ann an co-rèir ri nàdar cuimsichte ar prògram sgrùdaidh, bha còig gnìomhan sgrùdaidh iomchaidh anns an dòigh-obrach airson an sgrùdaidh seo.

An analis air fianais aithriseach taiceil agus aithris air suidheachadh a chuir a' chom-pàirteachas a-steach.

Sgrùdadadh luchd-obrach. Fhreagair trì fichead sa sia luchd-obrach bho air feadh a' chom-pàirteachais ar suirbhidh luchd-obrach taic is dòn inbheach. Chaidh seo a thoirt do raon de bhuidhnean slàinte, poileis, obair shòisealta agus treas roinn. Bha e a' sireadh bheachdan luchd-obrach air taic inbheach agus builean dion do dh'inhich ann an cunnart bho chron, prìomh phròiseasan, taic is trèanadh luchd-obrach agus ceannardas ro-innleachdail. Chaidh an suirbhidh a dhealbhadh gus aire a thoirt don fhirinn gu bheil cuid de luchd-obrach an sàs nas cunbhalaiche agus nas dian ann an obair taic is dòn inbheach na tha cuid eile.

Luchd-freagairt a rèir seòrsa Fastaiche

Sgrùdadadh air clàran obair shòisealta inbhich ann an cunnart cron. Bha seo a' toirt a-steach clàran 39 inbheach ann an cunnart cron nach do rinn adhartas nas fhaide na ère sgrùdaidh taic is dòn inbheach.

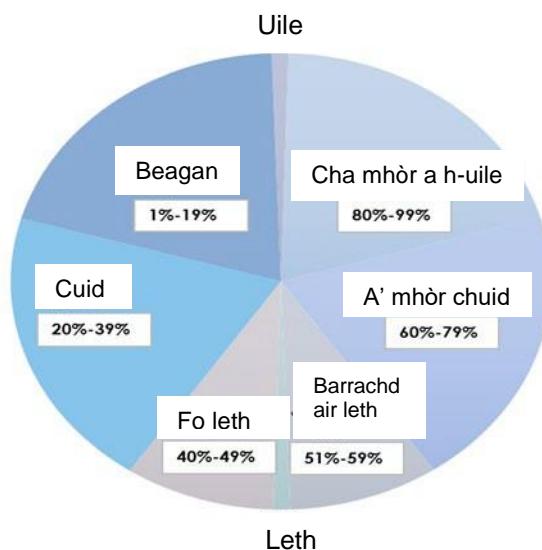
Sgrùdadadh air clàran slàinte, poileis, agus obair shòisealta inbhich ann an cunnart cron. Bha seo a' toirt a-steach clàran 18 inbheach ann an cunnart cron nach do rinn adhartas nas fhaide na ère sgrùdaidh taic is dòn inbheach.

Buidhnean fòcas luchd-obrach. Rinn sinn dà bhuidheann fòcais agus choinnich sinn ri 20 neach-obrach bho air feadh a' chom-pàirteachais gus beachdachadh air cleachdadh taic is dòn inbheach agus inbhich ann an cunnart cron. Thug seo cuideachd cothrom dhuinn beachdachadh air dè cho math 's a bha an com-pàirteachas air stiùireadh nàiseanta taic is dòn inbheach Covid-19 a chuir an gnìomh.

Teirmean àbhaisteach airson raointean sa cheud

Chan eil raointean sa cheud a' toirt iomradh ach air suirbhidh luchd-obrach agus toraidhean teamplaид faidhle cùise dleastanas ceasnachaidh.

Mìneachadh dàta airson sgèile sa cheud

Geàrr-chunntas – neartan agus raoíntean prìomhachais airson leasachadh

Neartan

- Fhreagair an com-pàirteachas gu math ri iarrtasan a' ghalair lèir-sgaoilte airson taic is dòn inbheach.
- San Fhaoilleach 2022 rinn SNS nan Eilean Siar ath-eagrachadh air an t-seirbheis dòn poblach aca. Chuir seo gu ro-innleachdail ri taic is dòn inbheach.
- Às dèidh neach-gairm neo-eisimeileach ùr fhastadh san t-Samhain 2021 stèidhich a' chomataidh dòn inbheach fo-bhuidhnean gus taic a thoirt do meudachadh agus leasachadh.

Raoíntean prìomhachais airson leasachadh

- Cha robh na modhan ioma-bhuidhneach airson taic is dòn inbheach a' còmhdaich a h-uile taobh de thaic agus dòn inbheach no a' toirt mion-fhiosrachadh mionaideach air dleastanasan reachdail agus uallachaidhean gach buidheann.
- Cha robh lìbhrigeadh prìomh phròiseasan èifeachdach. Tha feum air leasachadh cudromach airson sgrùdadadh, measadh cunnairt agus stiùireadh cunnairt gus taic èifeachdach a thoirt do dh'inhich a tha ann an cunnart bho chron agus an dòn.
- Bha lìbhrigeadh agus cumail sùil air prìomh phròiseasan an urra ro mhòr air àireamh bheag de luchd-obrach. Bha dìth seasmhachd ann an stiùireadh agus leantainneachd gnìomhachais. Dh'fheumadh seo dèiligeadh leis a' chom-pàirteachas slàinte is cùram sòisealta.
- Bha inbhich ann an cunnart bho chron an sàs agus air an gabhail a-steach gu neo-èifeachdach ann an taic agus dòn inbheach gnìomhach agus ro-innleachdail.
- Bha dìth aithris agus riaghlaigh ioma-bhuidhneach ann leis a' chomataidh dòn inbheach agus buidheann prìomh oifigearan. Bheireadh leasachadh san raon cleachdaidh seo taic do lìbhrigeadh nas èifeachdaiche air taic is dòn inbheach.
- Dh'fheumadh a h-uile buidheann/com-pàirtiche an clàradh de dh'obair taic is dòn inbheach a leasachadh. Bha seo gu sònraighe buntainneach airson obair shòisealta mar a' phriomh bhuidheann.
- Chaidh sgrùdadadh ioma-bhuidhneach a dhealbhadh gus taic a thoirt do obair leasachaich. Bu chòir do seo fios air ais bho inbhich le eòlas beò, luchd-cùram gun phàigheadh, agus luchd-cleachdaidh aghaidh a chur sa mheadhan. Bu chòir toraidhean bhon sgrùdadadh obair shòisealta a bhith air an cur an gnìomh mar phriomhachas.

Dè cho math 's a bha priomh phròiseasan a' chom-pàirteachais gus inbhich ann an cunnart bho chron a chumail sàbhailte, air an dòn agus le taic?

Priomh theachdaireachdan

- Fhuair inbhich a bha ann an cunnart cron builean adhartach mar thoradh air obair ioma-bhuidhneach.
- Chuir Poileas Alba gu math ri ullachadh tràth taic is dòn inbheach, tro lìbhrigeadh cleachdadhe nàiseanta ann an co-theacs ionadail. Chaidh cothroman a chall airson barrachd com-pàirt poileis ann am priomh phròiseasan a bhiodh air lìbhrigeadh sgrùdaidhean agus co-labhairtean cùise a neartachadh.
- Gu tric bha cùisean dòn air an ceangal gu neo-iomchaidh ri pròiseasan measaidh agus stiùireadh càram. Thug seo droch bhuaidh air measadh cunnairt èifeachdach agus riaghlaigh cunnairt.
- Bha laigsean mòra anns a' phròiseas ceasnachaiddh agus sgrùdaidh a thaobh conaltradhe, cruinneachadh fiosrachaiddh agus riaghlaigh chunnartan.
- Bha modhan dòn inbheach com-pàirteachais seann-fhasanta agus neo-èifeachdach. Cha robh iad a' gabhail a-steach raointean-ama no a' toirt cunntas soilleir air priomh ghniomhan dòn inbheach leithid am pròiseas sgrùdaidh no eachdraidhean. Bha an com-pàirteachas an-dràsta ag ùrachadh am modhan-obrach.
- Bha dìth stiùireadh agus clàradh de chleachdadhe obair shòisealta a dhìth agus bha feum air neartachadh.
- Cha robh taic agus riaghlaigh airson co-dhùnaidhean mu phròiomh phròiseasan èifeachdach agus bha iad an urra ro mhòr air àireamh bheag de luchd-obrach. Mar thoradh air sin, bha dìth seasmhachd ann an leantainneachd gniomhachais.
- Gu tric bha taic airson a bhith a' dol an sàs agus a' toirt a-steach daoine fa leth nan turas taic is dòn inbheach neo-èifeachdach no cha robh e ri fhaighinn.
- Ged a bha fianais ann gun robh com-pàirtichean a' conaltradh agus a' roinneadh fiosrachaiddh cha do dh'eadar-theangaich seo gu co-obrachadh èifeachdach airson cleachdadhe taic is dòn inbheach.
- Rè a' ghalair mòr-sgaoilte bha trèanadh air stad gu ire mhòr. Bha a' chom-pàirteachas air dreachd phlana trèanaidh farsaing ullachadh a dh'fheumadh a chur an gniomh agus a lìbhrigeadh.

Cho-dhùin sinn gu robh raointean laigse cudromach aig priomh phròiseasan a' chom-pàirteachais airson taic is dòn inbheach a dh'fhaodadh droch bhuaidh a thoirt air eòlasan agus builean do dh'inbhich a tha ann an cunnart cron. Bha raointean mòra airson leasachadh.

Rannsachaidhean tòiseachaidh air draghan mu inbheach ann an cunnart cron

A' sgrìonadh agus a' dèanamh triaghais air draghan mu dhòn inbheach

Chaidh a h-uile tar-chur a fhuair an com-pàirteachas a sgrùdadadh agus a sgrìonadh leis an neach-obrach le dleastanas bhon sgioba measaidh agus stiùireadh càram. Cha robh mòran rèiteachaidhean sgrùdaidh nan àite a dh'fheumadh a neartachadh. Bha luchd-obrach a bha a' dèanamh tar-chur misneachail gun robh iad a' faighinn taic gus sin a dhèanamh, agus gun robh an t-slighe soilleir.

Fhuair am pròiseas seo taic bho choinneamh ioma-bhuidhneach seachdaineil a' gabhail a-steach riochdachadh poileis bhon mhòr-ionad cùram roinneil stèidhichte ann an Inbhir Nis. Chaidh conaltradh eadar am mòr-ionad cùram roinneil agus obair-phoilis ionadail a neartachadh le neach-obrach an ionaid a bhith stèidhichte sna h-Eileanan Siar. Ged a b' e deagh ullachadh choinneimh a bha seo, bha feum air barrachd obrach gus cleachdadadh a neartachadh san raon obrach chudromach seo. B' e adhbhar na coinneimh seo ath-sgrùdadadh a dhèanamh air a h-uile aithisg dragh bho na poileis, ach bha dàta a chaith a thoirt don chomataidh dòn inbheach a' nochdadadh gun deach beachdachadh cuideachd air iomraighean bho bhuidhnean eile. Chuir seo às do fhòcas na coinneimh. Chaidh sùil a chumail air a' phròiseas seo gus dèanamh cinnteach gun deach dèiligeadh ri draghan sa bhad ach cha robh stiùireadh ann airson nan coinneamhan sin, agus cha robh na builean an-còmhnaidh air an clàradh gu soilleir. Bha a' chom-pàirteachas air innse gun robh iad an dùil ath-sgrùdadadh a dhèanamh air gniomhachd na buidhne seo.

Rannsachaidhean tòiseachaidh air draghan mu inbhich ann an cunnart cron

Bha Modhan-obrach agus Stiùireadh Ioma-bhuidhneach (2016) mar bhunait air cleachdadadh taic is dòn inbheach sna h-Eileanan Siar. Chomharrach an com-pàirteachas gu robh feum aca air leasachadh agus bha iad gan ùrachadh. Gu deatamach, cha robh clàr-ama sam bith anns a' mhodh-obrach agus cha do chuir e taic ri libhrigeadh èifeachdach de phriomh phròiseasan, a' gabhail a-steach obair sgrùdaidh.

Chaidh cha mhòr a h-uile ceist a chriochnachadh a rèir prionnsabalan an reachdais taic is dòn inbheach. Bha a' mhòr-chuid de cheistean a' clàradh cleachdadadh nan slatan-tomhais trì puingean le cha mhòr a h-uile gin dhiubh a' nochdadadh conaltradh eadar com-pàirtichean taic agus dòn inbhich iomchaidh.

Bha teamplaid feumail anns na modhan com-pàirteachais a' toirt iomradh air rannsachaidhean agus obair shòisealta airson an clàradh, ach cha do mhìnich am modh-obrach am pròiseas airson rannsachadh a dhèanamh. Bha beagan a bharrachd air leth de na ceistean a' nochdadadh conaltradh a bha math no na b' fheàrr. Cha robh ach cuid de cheistean air an rangachadh math no nas fheàrr airson càileachd.

Bha na raointean-ama airson crìoch a chur air ceist sa mhòr-chuid a rèir feumalachdan nan inbheach. Airson beagan inbheach a bha ann an cunnart cron chaidh dàil còrr is mìos a chur air an rannsachadh.

Gu cudromach, bu chòir gum biodh cuid de cheistean air a dhol air adhart nas fhaide tron phròiseas taic is dòn inbheach.

Bha stiùireadh riaghlaidh follaiseach anns cha mhòr a h-uile ceist. Ach, airson cuid de dh'inhich a bha ann an cunnart bho chron, cha deach làn bheachdachadh no measadh cunnairt làidir a dhèanamh air an t-suidheachadh aca. Mar thoradh air an sin, bha an co-dhùnadh airson tuilleadh gnìomh a sheachnadh ceàrr.

Mhìnich am modh com-pàirteachais roghainn airson coinneamh planaidh agus/no deasbad air tar-chur eadar-bhuidhnean. Cha robh an gnìomh soilleir agus bha cleachdadadh neo-chunbalach. Uile gu lèir, cha robh ère obair sgrùdaidh gu leòr agus bha feum air a neartachadh.

Sgrùdadadh agus stiùireadh cunnairt

Eachdraidhean

Bidh eachdraidhean a' fiosrachadh co-dhùnaidhean èifeachdach a thaobh cunnart agus dòn do dh'inhich a tha ann an cunnart bho chron. Ach, cha deach iomradh a thoirt orra ann am modh-obrach a' chom-pàirteachais. Bha stuthan ionnsachaidh airson taic a thoirt do thrèanadh luchd-obrach air ùineachan rim faotainn ach bha iad sin ag amas air clann.

Cha robh ach trì a-mach à 14 cùisean a' toirt a-steach eachdraidh. Bhon fheadhainn a chaidh a chriochnachadh, bha dhà iomchaidh agus aon lag. Ged a thuit an com-pàirteachas gun robh iad an dùil clàran-ama a thoirt a-steach do na modhan-obrach ùraichte, bha feum air barrachd a dhèanamh gus an inneal cudromach seo fhighe a-steach ann an taic is dòn inbheach sna h-Eileanan Siar.

Measaidhean cunnairt

Tha measadh cunnairt na phàirt riatanach de thaic agus dòn inbheach. Ged a bha modhan-obrach a' chom-pàirteachais a' toirt iomradh air measadh cunnairt, bha seo cuingealaichte. Chleachd iad measadh agus measadh cunnairt gu co-mhalairteach. Bha seo a' chomh-shèideadh stiùireadh càrach agus pròiseasan taic is dòn inbheach. Chaidh an toradh seo a chomharrachadh ann an sgrùdadadh obair shòisealta a' chom-pàirteachais fhèin a chaidh aithris san luchar 2022.

Bha teamplaid sònraichte airson measadh cunnairt airson taic is dòn inbheach aig a' chom-pàirteachas, ach cha do chleachd luchd-obrach sòisealta seo gu cunbalach. Chaidh measadh cunnairt a dhèanamh ann an seachd a-mach à 17 cùisean nuair a bha feum air. Bha càileachd a' mheasadh cunnairt math no na b' fheàrr airson direach aon de na seachd a chaidh a chriochnachadh. Bha e follaiseach bhon fheadhainn a chaidh a chriochnachadh nach robh beachdan chom-pàrtichean ioma-bhuidhneach an-còmhnaidh a' toirt fiosrachadh don mheasadh, agus bha dàil mhòr ann a bhith a' lìonadh a' mheasadh cunnairt. Cha robh measadh cunnairt aig cha mhòr a h-uile inbheach a bha ann an cunnart cron a bha iomchaidh airson an adhbhair, a' sealltainn gun robh feum air adhartas mòr anns a' raon cleachdaidh riatanach seo.

Sgrùdaidhean slàn

Chaidh sgrùdaidhean a dhèanamh nuair a bha feum air airson 15 de 18 inbheach a

bha ann an cunnart cron. Bhon 15 a thachair ghabh a h-uile gin a-steach oifigear comhairle agus ghabh naoi a-steach luchd-obrach bho bhuidheann com-pàirteachais. Den fheadhainn aig nach robh com-pàirtichean iomchaidh, chaidh na poileis a chomharrachadh mar an com-pàrtiche as cumanta nach robh an sàs nuair a bu chòir dhaibh a bhith. Bha feum air dàrna neach-obrach ann an ochd cùisean a chaidh gu sgrùdadadh ach cha deach an cleachdadadh ach ann an ceithir tursan.

Gu dearbhach, cho-dhùin 13 a-mach à 15 sgrùdaidhean an robh an inbheach ann an cunnart cron. A dh'aindeoin teamplaид airson rannsachaidhean a dh'haodadh taic nas fheàrr a thoirt do chleachdadadh, cha robh càileachd agus raon-ama airson rannsachaidhean gu leòr. Cha robh clàr-ama ann airson crìoch a chur air sgrùdadadh a chaidh a mhìneachadh ann am modhan-obrach a' chom-pàirteachais, a' cur ris a' chùis seo tuilleadh. Airson còignear a-mach à 15 inbheach a bha ann an cunnart cron bha an ùine airson dàil rannsachaidh eadar seachdain agus còrr air mìos. Bha càileachd an sgrùdaidh caochlaideach agus bha e math no na b' fheàrr ann an ceithir bho 15 cùisean.

Bha modhan-obrach a' chom-pàirteachais a' toirt iomradh air coinneamhan dealbhaidh a dh'haodadh a bhith air an cumail ro no às dèidh sgrùdaidhean. Cha robh fianais sam bith ann gun deach na fòraman sin a ghairm. Coltach ri rannsachaidhean, bha gaineadh taic is sùil ann airson co-dhùnaidhean agus cus an urra ri modhan stiùireadh càrach ann an cunnart dion a riaghlaigh.

Co-labhairtean cùis dòn inbheach

Bha àireamhan glè ìosal de cho-labhairtean cùise anns na h-Eileanan Siar. Bho na 18 cùisean a chaidh air adhart gu sgrùdadadh, cha deach ach trì air adhart gu co-labhairt cùise. Chomharraich sinn 10 a bu chòir a dhol air adhart gu co-labhairt cùise. Bhiodh toirt nan cùisean iom-fhillte sin gu co-labhairt cùise air taic a thoirt do dh'obair ioma-bhuidhneach comasach, èifeachdach, co-obrachadh, agus riaghlaigh nas fheàrr air cunnart do dh'inhich a tha ann an cunnart cron.

Bho na trì co-labhairtean cùise a ghabh àite, chaidh dàil mhòr a chuir air aon dhiubh eadar aon is trì miosan. Cha robh gin an sàs anns na proifeiseantaich iomchaidh uile, an inbheach ann an cunnart no an neach-càrach ann gun phàigheadh. Cha deach gin de na co-labhairtean cùise a mheas math no nas fheàrr. B' e dìreach aon de na trì co-labhairtean cùise a cho-dhùin gu h-èifeachdach air plana airson inbheach ann an cunnart cron. Bha dìth taic agus stiùridh ann airson co-dhùnaidhean ann an co-labhairtean cùise.

Ged nach robh ann ach àireamh bheag de cho-labhairtean cùise, bhathar an dùil leis na dleastanasan reachdail agus an còd cleachdaidh ùraichte gum biodh na coinneamhan sin air an eagrachadh nas fheàrr agus air am priomhachadh leis a h-uile buidheann.

Planaichean dòn inbheach / planaichean stiùireadh cunnairt

Bha aonar a mach à 11 inbheach ann an cunnart aig an robh feum air plàna stiùireadh cunnairt no dòn aig an robh am plana sin. Ged a chomharraich an aon phlana a chaidh a chriochnachadh tabhartasan bho bhuidhnean eile, bha an càileachd mì-shàsail. Cha d'fhuair inbheach sam bith ann an cunnart cron buannachd bho phlana riaghlaidh cunnairt no dòn iomchaidh nuair a bha feum air.

Gu deatamach, airson nan inbhich sin, cha robh cunnart air a riaghlaigh gu math, agus cha robh iad air an làn dhòn.

Cha robh modhan-obrach agus stiùireadh ioma-bhuidhneach a' chom-pàirteachais soilleir mu riaghlaigh chunnartan. Bha teamplaид àbhaisteach aig a' chom-pàirteachas airson plana dòn. Cha deach seo a cuir gu feum ann an cleachdad. Chomharraich sgrùdad agus obair shòisealta a' chom-pàirteachais fhèin gun robh measadh cunnart agus stiùireadh cunnairt nan raointean airson leasachadh.

Co-labhairtean cùis ath-sgrùdad dòn inbheach

Den dà chùis dòn inbheach a chaidh air adhart chun na h-ìre seo, cha deach ach aon cho-labhairt cùis ath-sgrùdaidh a ghairm. Cha deach a chumail taobh a-staigh raon-ama a rèir feumalachdan an inbheach a bha ann an cunnart cron agus bha e neo-èifeachdach ann a bhith a' measadh agus a' riaghlaigh chunnart.

Cur an gnìomh / èifeachd phlanaichean dòn inbheach.

Cha robh fianais sam bith ann gun deach planaichean dòn a chuir an gnìomh às dèidh co-labhairt cùise.

A dh'aindeoin seo, bha a' mhòr-chuid de luchd-obrach misneachail mu bhulean agus bha inbhich ann an cunnart bho chron a' faighinn taic airson fuireach sàbhailte agus le taic. Bha seo gu ìre mhòr air sgàth stiùireadh càram agus chan e pròiseasan taic is dòn inbheach. Chaidh aon-deug à 18 inbheach a bha ann an cunnart cron a chomharrachadh mar dhaoine aig an robh feum air taic a bharrachd. Dhiùlt triùir inbheach taic agus chaidh taic a thoirt do ochdnar inbheach. Bha èifeachdas an taic math no na b' fheàrr airson dithis a-mach à ochdnar inbheach ann an cunnart cron.

Sgrùdaidhean mòra

Bha modh-obrach eadar-bhuidhneach aig a' chom-pàirteachas airson sgrùdaidhean mòra air inbhich ann an cunnart chron ann an suidheachaidhean càram riaghlaichte san stiùireadh aca. Cha robh iad sin air an ùrachadh le iomradh air na còdan cleachdaidh ath-sgrùdaichte (2022).

Rinn an com-pàirteachas aon sgrùdad mòr anns an dà bhliadhna a dh'halbh. Cha do rinn e seo a rèir modh-obrach. Fhad 's a bha coinneamh ioma-bhuidhneach ann cha robh e soilleir an robh seo a' freagairt ris an ìre deasbaid air tar-chur eadar-bhuidhneach, mar a chaidh a mhìneachadh anns na modhan sgrùdaidh mòra. Bha clàradh cuingealaichte agus cha robh na poileis an sàs ann an ìre sam bith den phròiseas. Gu dearbhach, dh'aontaich a' choinneamh seo ri plana dòn gus cunnart a riaghlaigh, chaidh gnìomhan a riachadh gus tuilleadh measadh a dhèanamh agus chuir iad an gnìomh pròiseas sgrùdaidh mòr gu foirmeil.

Co-nbrachadh gus inbhich ann an cunnart bho chron a chumail sàbhailte, air an dòn agus le taic.

Èifeachdas iomlan co-nbrachadh

Bha an com-pàirteachas a' ruith coinneamh ioma-bhuidhneach gach seachdain gus beachdachadh air iomraidhean poileis. B' e iomairt adhartach a bha seo a dh'fheumadh tuilleadh leasachaiddh, ach thug e taic don phròiseas triaghais. Bha a' mhòr-chuid de luchd-nbrach bho air feadh bhuidhnean misneachail san t-slige tar-chur gu obair shòisealta.

Cha robh co-nbrachadh eadar na priomh bhuidhnean aig ère sgrùdaidh agus nas fhaide air falbh cho follaiseach. Bu chòir gum biodh na poileis air a bhith an sàs ann an tuilleadh rannsachaidhean agus bu chòir luchd-nbrach slàinte a bhith air an cleachdadh nas riaghailteach mar dhàrna luchd-nbrach ann an rannsachaidhean.

Com-pàirt slàinte ann an taic agus dòn inbheach

Cha robh luchd-nbrach slàinte cho dòchasach mu bhulean do dh'inhich ann an cunnart cron na priomh chom-pàirtichean eile. Dh'aithris luchd-nbrach slàinte gu robh tuigse mhath aca air an dreuchd agus an dleastanasan fon reachdas. Bha iomraidhean slàinte sònraichte anns na rannsachaidhean air an do bheachdaich sinn.

San Fhaoilleach 2022, chaidh com-pàirt slàinte ann an dòn inbheach a neartachadh le structaran ath-eagraichte gu rèiteachadh dòn poblach SNS nan Eilean Siar. Chuir seo taic ri com-pàirt agus ceannardas anns na fo-bhuidhnean comataidh dòn inbheach a chaidh a stèidheachadh o chionn ghoirid. Bha slàinte cuideachd os cionn a' bhuidheann stiùiridh dachaigh càraim, a chaidh a stèidheachadh mar fhreagairt don ghalar mòr-sgaoilte covid. Lean a' bhuidheann seo a' cumail sùil mhath air raon de chùisean a' gabhail a-steach taic inbheach agus dòn ann an dachaighean-càraim. Bha seirbheis dòn a' phobaill gu gniomhach a' togail mothachadh mu thaic agus dòn inbheach thar seirbheisean slàinte.

Bha com-pàirt slàinte gniomhachd nas caochlaideach. Bha deuchainnean leighis a dhìth ann an còig a-mach a 15 cùiseach, ach cha deach a choileanadh ach ann an aon. Thug seo droch bhuaidh air measadh cunnairt èifeachdach air suidheachaidhean toinnte. Air an taobh nas fheàrr, bha slàinte an sàs anns a' phròiseas sgrùdaidh dhaibhsan a ghabh àite. Bha co-nbrachadh le slàinte agus a' cur ri builean dearbhach airson inbhich ann an cunnart cron air a mheas math no nas fheàrr airson ceithir a-mach à naoi cùisean.

Comas agus measadh air comas

Ghabh seirbheisean dian SNS pàirt mhath ann an trèanadh inbhich le neo-chomasachd, le obair a' dol air adhart tron phrògram 'sgaoileadh gun dàil'. Bha raon de stiùirichean profeasanta agus clionaigeach an sàs mar phàirt den phrògram agus bha seo feumail airson co-roinn fiosrachaiddh, a' gabhail a-steach buntainneas ri taic

is dòn inbheach. Chuidich an com-pàirteachas le còmhraidhean air an taobh a-staigh am measg proifeiseantaich slàinte gus beachdachadh air a' phròiseas airson cothrom fhaighinn air measaidhean comais, agus mar a bheireadh seo taic nas feàrr do phròiseasan taic is dion inbheach.

Cha do leugh sinn clàran sam bith a sheall gun tug na ceumannan adhartach buaidh air cleachdad.

Com-pàirt am poileas ann an taic agus dòn inbheach

Chaidh conaltradh leis a' phoileas a thaobh inbheach ann an cunnart cron an-còmhnaidh a mheasadh gu h-èifeachdach le luchd-obrach an t-seòmair-smachd a thaobh bagairt, cron, cunnart, cothrom sgrùdaidh, so-leòntachd agus conaltradh (THRIVE). Bha Còd Sguabaidh STORM neo-mhearachdach aig a h-uile cùis (clàr seòrsa tachartais).

Ann an ochd a-mach à 10 cùisean chaidh a' chiad ghnìomhan oifigearan frithealaidh a mheasadh math no na b' fheàrr, le eadar-theachdan iomchaidh air an lìbhrigeadh mar thaic do dh'inhich ann an cunnart cron.

Bha fianais ann de chleachdad èifeachdach agus tabhartas brìoghmhor ri freagairt coimhearsnachd. Bha measadh oifigearan air cunnart bho chron, so-leòntachd agus sunnd ceart agus fiosrachailanns na 10 cùisean gu lèir. Bhathar an-còmhnaidh a' beachdachadh gu h-iomchaidh air miannan agus faireachdainnean an inbhich agus air an clàradh gu ceart.

Far an deach draghan inbheach a chuir air adhart, rinn oifigearan sin gu h-èifeachdach agus gu sgiobalta ann an naoi a-mach à 10 cùisean, a' cleachdad an stòr-dàta eadar-amail dhaoine so-leònte (iVPD). Bha cur-a-steach stiùiridh aghaidh ri fhaicinn ann an seachd a-mach à 10 cùisean agus bha an tabhartas math no nas fheàrr ann an còig a-mach à seachd cùisean.

Bha gnìomhan/clàran luchd-obrach ionaid nan cùisean roinneil math no na b' fheàrr ann an ochd a-mach à 10 cùisean. Bha fianais ann gun robh luchd-obrach làidir a' cur ri rèiteachaidhean taic is dion inbheach, a' gabhail a-steach measadh agus rannsachadh dìcheallach. Bha cur-a-steach a bharrachd ann an ùineadaireachd iVPD na fheart a bha a' nochdad a-rithist agus air fhaicinn mar gun robh e a' cur luach ri clàran a' phoileis. Sheall ochd a-mach à 10 cùisean matrix tapachd, leis na h-ochd a' clàradh aithris iomchaidh mu dhraghan poileis. Chaidh an iomradh a cho-roinn gu sgiobalta le com-pàrtichean ann an ochd bho 10 cùisean.

Bha na poileis a' rianachd agus na chathraiche air coinneamhan deasbaid eadar-bhuidhneach a' chom-pàirteachais. Chuir an àireamh iosal de chùisean a leugh sinn bacadh air ar comas air buaidh an dòigh-obrach seo a thuigsinn. Ghabh oifigearan pàirt cuideachd ann an coinneamh ioma-bhuidhneach seachdaineil a' chom-pàirteachais gus beachdachadh agus riaghlaidh air iomraighean dragh inbheach a chaidh a chruthachadh leis na poileis le com-pàirt sa bhuidheann air a chomasachadh le luchd-obrach an ionaid.

Bha cothroman ann fhathast slighean fiosrachaидh a leasachadh gus dèanamh cinnteach gun robh a h-uile fiosrachadh iomchaidh co-cheangailte ri taic is dion inbheach air a sgaoleadh thairis air oifigearan poileis agus luchd-obrach iomchaidh.

Cha d' fhuair na poileis cuireadh bho obair shòisealta gu co-labhairtean cùise sam

bith a chaidh a ghairm rè ùine sgrùdaidh dà bhliadhna. Bha amannan ann nuair a bhiodh com-pàirt oifigearan air luach a bharrachd a thoirt doimeachdan co-labhairt cùise.

Uile gu lèir, chuir oifigearan poileis agus luchd-obrach gu math ri rèiteachaidhean taic is dion inbheach. Chaidh builean coimhearsnachd brioghmhor a thoirt gu buil tro lìbhrigeadh cleachdaidhean poileis nàiseanta stèidhichte ann an co-theacs ionadail.

Com-pàirt solarache san treas roinn agus san roinn neo-eisimeileach

Neartaich an com-pàirteachas a dàimh leis an treas roinn agus an roinn neo-eisimeileach mar fhreagairt don ghalar mòr-sgaoilte. Bha seo deimhinneach agus bha e a' gabhail a-steach dealbhadh leantalachd gniomhachais agus riachadh a' mhaoineachaidh a bharrachd bho Riaghaltas na h-Alba gus taic a thoirt do riaghadh chunnartan gus am biodh solar seirbheis air a phriomhachadh.

Bha riochdachadh aig fòram cùram coimhearsnachd nan Eilean Siar, a' riochdachadh na treas roinne agus na roinn neo-eisimeileach agus luchd-cùraim aig comataidh dion inbheach. Thuit an com-pàirteachas gu bheil iad an dùil barrachd com-pàirt a thoirt don roinn seo ann an obair na comataidh dion inbheach.

Bha luchd-obrach bho sholarachean a fhreagair ar suirbhidh a' faireachdainn gun robh iad a' faighinn taic gus fiosan taic is dion inbheach a dhèanamh ach cha robh iad cho misneachail gun deach an làimhseachadh gu h-èifeachdach.

Prìomh chleachdaidhean taic agus dòn inbheach

Co-roinn fiosrachaидh

Cho-roinn a h-uile prìomh chom-pàirtiche fiosrachadh iomchaidh. Airson slàinte agus poileis bha seo ri fhaicinn anns a h-uile sgrùdadh, airson obair shòisealta bha seo ri fhaicinn anns a h-uile sgrùdadh ach dà dhiubh. Bha cothroman ann càileachd an fiosrachaидh a chaidh a cho-roinn a leasachadh gus tuilleadh fiosrachaидh a thoir do mheasadh cunnairt, taic, agus dealbhadh dòn.

Chaidh fiosrachadh a roinn tron choinneamh sheachdaineil ioma-bhuidhneach ach cha robh clàran air seo rim faotainn. Cha robh stiùireadh agus protocolaidhean obrachaидh èifeachdach aig an àm seo ann a bhith a' toirt taic do cho-dhùnaidhean.

Dh'aontaich beagan a bharrachd air leth de luchd-freagairt suirbhidh an luchd-obraich gun d' fhuaireadadh iad fios air ais ann an deagh àm bho iomraighean a' nochdadh barrachd obrach a dh'fheumar a dhèanamh gus leasachadh san raon cleachdaidh seo.

Ro-shealladh agus riaghlaidh an luchd-stiùiridh

Cha robh clàran obair shòisealta air an glèidheadh gu ceart ann an seachd a-mach à 18 cùisean. Bha stiùireadh riaghlaidh a dhìth ann an 10 a-mach à 18 clàran obair shòisealta. Cha robh fianais sam bith anns na clàran seo de chòmhraidhean bho luchd-stiùiridh no gun do leugh am manaidear an clàr bho àm gu àm. Sheall clàran poileis coileanadh nas làidire san raon cleachdaidh seo. Cha robh fianais mu chleachdadadh riaghlaidh cho follaiseach ann an clàran slàinte. Chan eil seo gu riatanach na easbhaidh air sgàth nan seòrsaichean de chlàran slàinte air an deach sgrùdadh.

Com-pàirt agus taic do dh'inbhich a tha ann an cunnart cron

Bha com-pàirt agus co-chomhairle leis an inbheach ann an cunnart cron aig ìre sgrùdaidh is rannsachaидh follaiseach don mhòr-chuid de dh'inbhich a bha ann an cunnart cron. Bha an luchd-obrach air dèiligeadh ri cnapan-starra a dh'fhaodadh a bhith ann ann an 12 a-mach à 16 cùisean.

Bha èifeachdas taic caochlaideach agus cha robh e cho dòchasach airson sianar a-mach à naoinear inbhich ann an cunnart cron a fhuair e. Bha taic don inbheach ann an cunnart cron neo-chunbalach agus bha feum air a neartachadh.

Bha luchd-cùraim gun phàigheadh an sàs nas iomchaidh agus chaidh co-chomhairle a chumail riutha sa phròiseas taic is dòn inbheach.

Tagradh neo-eisimeileach

Bha tagradh neo-eisimeileach ri fhaighinn airson inbhich a tha ann an cunnart cron. Às dèidh barrachd cleachdaidh de theicneòlas a thug taic do chonaltradh aig astar, bha an ìre de chom-pàirteachadh le seirbheisean tagraidh air a dhol suas.

Chaidh tagradh a thabhan dha aon duine deug a-mach à 15 inbheach a bha ann an cunnart cron far am bu chòir dha tagradh a thabhan dhaibh. Ann an dhà de na cùisean sin chaidh gabail ri agus fhuaireadh tagradh. Far an deach gabail ri tagradh le inbheach a bha ann an cunnart cron, chaidh taic a libhrieadh gu sgiobalta agus chuir e gu math ris.

Bha buidheann dealbhaidh tagraidh ro-innleachdail ann le uallach airson dèanamh cinnteach gum biodh seirbheisean ionadail ruigsinneach agus air an co-òrdanachadh thar nam buidhnean sluaigh. Bhathas a' beachdachadh air sònachadh seirbheis san àm ri teachd.

Milleadh ionmhasail agus luchd-dèanaidh chasaidean de gach seòrsa cron

Cha robh protocol no buidheann sònraichte aig a' chom-pàirteachas gus dèiligeadh ri cron ionmhasail, ged a bheachdaich iad air aithisgean cron ionmhasail aig comataidh dòn inbheach. Bha fianais ann air co-obrachadh töiseachaidh le leasachadh Leabhar-làimhe Aithris Poileasaidh agus Modh-obrach (2022) Taic Luchd-cleachdaidh Seirbheis ann a bhith a' Riaghlaigh an Ionmhais. Cha robh mòran iomradh air an dreachd mhodh-obrach seo air Achd Taic agus Dòn Inbheach (Alba) 2007, mar sin a' cuingealachadh a' bhuaidh a dh'fhaodadh a bhith aige.

Far an deach cron ionmhasail a chomharrachadh, bha an com-pàirteachas èifeachdach a' mhòr-chuid den ùine. Bho na 18 cùisean, dh'obraich an com-pàirteachas leis an neach a rinn mas fior an cron ann an còig de na sia cùisean far an robh e iomchaidh. Bha càileachd an eadar-theachd seo math no nas fheàrr airson dhà de na còig cùisean.

Builean sàbhailteachd do dh'inbhich a tha ann an cunnart cron

Thar priomh bhuidhnean bha misneachd ann gun robh taic inbheach agus eadar-theachd dòn a' cur ri builean adhartach do dh'inbhich a bha ann an cunnart cron.

Bha fianais ann air builean dearbhach airson inbhich ann an cunnart cron airson 14 a-mach à 18 inbhich ann an cunnart cron. Bha seo gu ìre mhòr mar thoradh air obair ioma-bhuidhneach agus gun a bhith cumail ri pròiseasan taic is dòn inbheach. Chaidh droch builean a chomharrachadh airson ceathrar inbheach ann an cunnart cron. Bha seo gu ìre mhòr air sgàth 's nach robh an neach comasach no deònach a dhol an sàs.

Trèanadh taic is dòn inbheach

Thug an galar mòr-sgaoilte Covid-19 buaidh air trèanadh agus chaidh obair leasachaidh dealbhaichte a stad. Gus an clàr-gnothaich chudromach seo ath-nuadhachadh stèidhich a' chom-pàirteachas fo-bhuidheann ionnsachaidh is leasachaidh ioma-bhuidhneach san Dàmhair 2022. Leasaich a' bhuidheann seo ro-innleachd ionnsachaidh is leasachaidh airson nan Eilean Siar, a' gabail a-steach taic agus dòn inbheach. Bha an dreachd sgrìobhainn seo farsaing ach cha deach a thoirt gu buil fhastast.

Am measg nan trèanadh a chaidh a lìbhrigeadh thairis air an dà bhliadhna a dh'fhalbh bha seiseanan sònraichte, modalan air-loidhne, agus trèanadh air cruinneachadh. Thuirt leth den luchd-obrach gu robh cothrom aca air trèanadh is leasachadh ioma-bhuidhneach agus bha iad deimhinneach mu thrèanadh sònraichte airson taic is dòn inbheach. Thuirt cha mhòr a h-uile neach-obrach a fhreagair an suirbhidh gu robh iad air eòlas, sgilean agus tuigse nas fheàrr fhaighinn air cunnart às dèidh dhaibh pàirt a ghabhail ann an trèanadh.

Dè cho math 's a bha ceannardas ro-innleachdail a' chom-pàirteachais airson taic is dòn inbheach?

Prìomh theachdaireachdan

- Rinn an com-pàirteachas riaghladh math air dùblain a' ghalair mòr-sgaoilte.
- Neartaich an ath-dhealbhadh a rinn SNS nan Eilean Siar o chionn ghoirid gu seirbheis dòn poblach com-pàirt slàinte ann an taic inbheach agus ceannardas dòn ro-innleachdail.
- Bhon Chèitean 2022, stèidhich a' chomataidh dòn inbheach fo-bhuidhnean gus taic a thoirt do leasachadh.
- Cha robh na gnìomhan leasachaидh bho sgrùdaidhean roimhe air an stèidheachadh ann am plana leasachaيدh chomataidhean dòn inbheach, agus cha robh iad air an cur an gnìomh.
- Mar thoradh air laigsean èiginneach ann an riaghladh cha robh easbhaidhean ann am prìomh phròiseasan air an comharrachadh no air an leasachadh.
- Bha dìth dèine, mionaideachd agus pròiseas ann an sgrùdadhbh ro-innleachdail air taic is dòn inbheach. Chuir seo bacadh air comas a' chom-pàirteachais obair leasachaيدh a għluasad air adhart.
- Cha robh inbhich le eòlas beò an sàs gu ro-innleachdail. Cha robh fios air ais bhua pa follaiseach sa chomataidh ro-innleachdail airson taic is dòn inbheach.
- Cha robh co-obrachadh taobh a-staigh cleachdad air taic is dòn inbheach anns na h-Eileanan Siar èifeachdach agus cha tug e taic do lìbhrigeadh èifeachdach de phriomh phròiseasan.

Cho-dhùin sinn gu robh raointean laigse cudromach aig stiùireadh ro-innleachdail a' chom-pàirteachais airson taic is dòn inbheach a dh'fhaodadh droch bhuaidh a thoirt air eòlasan agus builean do dh'inbhich a tha ann an cunnart cron. Bha raointean mòra airson leasachadh.

Lèirsinn agus ro-innleachd

Bha lèirsinn leasachaidh leantainneach stèidhichte aig a' cho-bhanntachd airson dòn a' phobaill ris an robh a h-uile buidheann anns na h-Eileanan Siar dealasach. Ged a bha e soilleir, thuig beagan a bharrachd air leth den luchd-obrach an lèirsinn. Cha deach plana ro-innleachdail iomlan a leasachadh leis a' chomataidh dòn inbheach gus taic a thoirt do lìbhrigeadh taic is dòn inbheach.

Bha cothroman ann cleachdad a neartachadh agus an lèirsinn a choileanadh le bhith a' leasachadh an dà chuid am plana leasachaidh agus na priomh sgrìobhainnean iomadach ann an dreachd. Chaidh adhartas a' phlana leasachaidh ùrachadh mu dhereadh san Dùblachd 2022 agus bha e a' toirt a-steach cunntas air priomh ghnìomhan agus builean san amharc aig an robh ire DÒU (Dearg, Òmar, Uaine). Bha am plana seo air a bhith na àite bhon Mhàrt 2021, agus ged a bha cuid de ghnìomhan air töiseachadh, bha cuid fhathast ri dhol air adhart. Cha robh gniomhan sam bith crìochnaichte.

Ged a bha dùblain soilleir ann don chom-pàirteachas, bha a' mhòr-chuid de luchd-freagairt suirbhidh luchd-obrach den bheachd gu robh ceannardas taic is dòn inbheach leis a' chomataidh dòn inbheach èifeachdach.

Èifeachdas ceannardas ro-innleachdail agus riaghlaigh airson taic is dòn inbheach thar com-pàirteachais

Chaidh an neach-gairm airson comataidh dòn inbheach fhastadh san t-Samhain 2021. Thug seo spionnadhs às ùr do obair na comataidh an toiseach, ach cha robh leasachadh deatamach air structaran agus pròiseasan airson aithris air a làn stèidheachadh fhathast. Bha cuòra aig a' chomataidh dòn inbheach agus bha riochdachadh aice bho na priomh bhuidhnean air fad.

Ann an 2022 stèidhich a' chomataidh dòn inbheach dà fho-bhudheann ioma-bhudhneach gus taic a thoirt do lìbhrigeadh a' phlana leasachaidh. Roimhe seo cha robh fo-bhudhnean aig a' chomataidh, a lagaich riaghlaigh gu mòr agus a chuir bacadh air gniomhachd leasachaidh. Bha an dà fho-bhudheann air cumhachan iomraidi, dreachd frèaman leasachaidh a leasachadh agus thug iad cunntas air adhartas don chomataidh. Bha feum mòr air an obair seo, ach bha e ro thràth airson a bhuaidh a thomhas.

Bha aithisgean buntainneach aig a' chomataidh bhon dà fho-bhudheann stèidhichte, an cathraiche, agus stiùiriche obair shòisealta. Ged a bha ceannard ainnichte ann bho shlàinte is poileis, cha deach aithisgean a thoirt seachad ach le obair shòisealta. Cha robh aithisgean sam bith ann bho phriomh bhuidhnean eile no bho bhuidhnean iomchaidh eile a bha ga dhèanamh doirbh measadh a dhèanamh air neart nan rèiteachaidhean co-obrachaide. Bha dàta dèanadais bunaiteach agus bha dìth sùil air co-dhùnaidhean a rinneadh aig coinneamhan roimhe gus dèanamh cinnteach gun deach an cur an gniomh agus adhartas a dhèanamh. Uile gu lèir, bha dìth structar riaghlaidh agus pròiseas èifeachdach airson lìbhrigeadh ro-innleachdail air taic is dòn inbheach na laigse chudromach.

Thug a' chomataidh dòn inbheach cunntas cunbalach don bhuidheann àrd-oifigearan air cùisean dòn poblach. Thug an neach-gairm fiosrachadh às ùr ann an sgrìobhadh agus beòil air cùisean dòn inbheach iomchaidh ach bha fòcas aca air cùisean nàiseanta seach obair na comataidh. Cha robh co-dhùnaidhean no gniomhan soilleir air an cur an cèill le buidheann a' phriomh oifigear do chomataidh dòn inbheach. Cha robh clàr cunnairt aig a' bhuidheann àrd-oifigearan. B' e raon leasachaidh deatamach a bha seo leis gu bheil laigsean ann am priomh phròiseasan, agus dith stiùireadh taic agus dòn inbheach aig a' bhuidheann àrd-oifigearan. Bha dìth dèine, mionaideachd agus pròiseas ann an sgrùdadhbhinnleachdail air taic is dòn inbheach. Air an taobh nas fheàrr, chùm buidheann an àrd-oifigear sùil air dreuchdan bàna agus iarrtas air obair shòisealta agus seirbheisean slàinte agus ghabh iad ceumannan gus dèligeadh ri cuideaman comharrachte. Thug iad priomhachas do bhuidseatan gus dèanamh cinnteach gu robh goireasan a' coinneachadh ri iarrtas agus mar thoradh air an sin chaidh goireasan a bharrachd a thoirt don loidhne aghaidh obair shòisealta.

Bha SNS nan Eilean Siar air buidheann-gniomha dòn poblach a leasachadh o chionn ghoirid gus taic a thoirt do bhuileachadh frèam cunntachalachd dòn poblach. B' e leasachadh math a bh' ann obair ath-dhealbhachaidh taobh a-staigh SNS nan Eilean Siar gus seirbheis dòn poblach a chruthachadh anns an robh taic agus dòn inbheach. Bha a' phriomh bhanaltram dòn cuideachd na chathraiche air aon de na fo-bhudhnean taic is dòn inbheach a bha a' toirt taic do ghnìomhachd thar-tharraing.

Mar fhreagairt don ghalar mòr-sgaoilte Covid-19, għluais coinneamhan airson comataidh dòn inbheach air-loidhne. Chuir a' chom-pàirteachas cuideachd an gniomh plana leantalachd gniomhachais a' toirt a-steach structaran foirmeil a thug taic do dh'inhich so-leònte.

Èifeachdas conaltradh stiùirichean le inbhich ann an cunnart cron agus an luchd-cùraim gun phàigheadh

Cha robh riochdachadh aig a' chom-pàirteachas bho inbhich le eòlas beò air a' chomataidh dòn inbheach. Bha riochdachadh aige bho bhuidheann luchd-cùraim gun phàigheadh agus an t-seirbheis tagraidh. Cha do chruinnich an com-pàirteachas fios air ais gu ro-innleachdail no gu gniomhach bho inbhich le eòlas beò no an luchd-cùraim gun phàigheadh. Bha an com-pàirteachas air gealltann dòighean-obrach fiosraichte bho tràma a leasachadh agus bha iad an dùil a dhol an sàs ann an trèanadh san raon seo. Tha e deatamach gum bi conaltradh nas fheàrr ri daoine aig a bheil eòlas beò.

Għabha a' chom-pàirteachas àrdachadh mothachaidd os làimh gus dragħan leithid sgħamman agus ûrachadh air a' chòd cleachdaidh a thogail. Bha a' chom-pàirteachas, mar phàirt den phlana leasachaidh aca, a' gabħail a-steach leasachadh ro-innleachd conaltraidh mar phriomh dhleastanas aig comataidh dòn inbheach.

Lìbhrigeadh cleachdadh taic is dòn inbheach comasach, èifeachdach agus co-obrachail

Mar fhreagairt don ghalar mòr-sgaoilte bha an com-pàirteachas air buidheann stiùiridh dachaigh càram ioma-bhuidhneach a stèidheachadh a bheachdaich air taic is dòn inbheach. Bha an com-pàirteachas cuideachd an sàs ann an seirbheisean agus luchd-tagraidh gus dèiligeadh ri cuideaman siostam nas fharsainge agus priomhachas a thoirt do sheirbheisean dhaibhsan a dh'fheumadh iad. Rè na h-ùine seo bha a' chomataidh dòn inbheach agus an com-pàirteachas a' lìbhrigeadh seirbheisean agus choinnich iad cha mhòr gus fiosrachadh a cho-roinn, gus am freagairt a phlanadh agus a sgrùdad. Bha a dòigh-obrach fhèin aig gach buidheann gus dèanamh cinnteach à sunnd an luchd-obrach aca agus bha fòcas cuideachail air a bhith a' riaghlaadh gun dhleastanas gus dèanamh cinnteach gum biodh amannan fois gu leòr.

Thuirt an com-pàirteachas gun robh spiorad co-obrachail làidir aca agus nuair a ghabhadh e dèanamh, ghabh iad ri dòigh-obrach ioma-bhuidhneach. Ach, ann an cleachdad, cha do chuir co-obrachadh gniomhach agus ro-innleachdail taic ri lìbhrigeadh èifeachdach air taic is dòn inbheach. Bha fiosrachadh obrachail ga cho-roinn gu h-èifeachdach, ach cha do lean seo gu lìbhrigeadh comasach air priomh phròiseasan. Cha do chuir modhan ioma-bhuidhneach taic ri lìbhrigeadh èifeachdach air cleachdad agus cha deach cumail ri pròiseasan gu math. Air sgàth 's seo bha mòran raointean de chleachdad taic agus dòn inbheach aig an robh feum air leasachadh mòr. Mar thoradh air dìth obair cruaidh agus co-obrachadh ro-innleachdail comasach bha stiùireadh neo-èifeachdach air cleachdad agus riaghlaadh. Ged a bha iomairtean air a bhith ann o chionn ghoirid, bha mòran cheumannan ann an dreach agus bu chòir a bhith air an stèidheachadh na bu thràithe.

Bha ballrachd comataidh dòn inbheach a' gabhail a-steach ballrachd iomchaidh bho bhuidhnean iomchaidh eile leithid Seirbheis Smàlaidh is Teasairginn na h-Alba, agus bha frìthealadh comataidh caochlaideach. Cha robh e soilleir ciamar a chaidh a' chomataidh dòn inbheach an sàs leis an fheadhain nach eil an làthair.

Dearbhadh càileachd, fèin-mheasadh, agus gniomhachd leasachaidh

San t-Sultain 2021, chaidh sgrùdad obair shòisealta aon bhuidheann de 18 cùisean a chaidh gu sgrùdad eadar Sultain 2019 agus Lùnastal 2021. Chaidh an sgrùdad a dhèanamh le àireamh bheag de luchd-leughaidh fhaidhlichean a bha a' gabhail a-steach oifigearan luchd-obrach sòisealta a bha an sàs ann am pròiseasan taic is dòn inbheach. Bha an inneal sgrùdaidh stèidhichte air teamplaide sgrùdaidh Luchd-sgrùdaidh a' Chùram a bh' ann roimhe. Chaidh aithris air co-dhùnaidhean an sgrùdaidh do chomataidh dòn inbheach san luchar 2022 ach cha deach an stèidheachadh fhathast sa phlana leasachaidh làithreach.

Chomharrach an sgrùdad raointean coltach ri leasachadh ris an sgrùdad againn. Chaidh cuid de ghniomhan leasachaidh a dhèanamh sa bhad air siostaman agus bha an com-pàirteachas slàinte is càram sòisealta aig na h-ìrean deireannach de bhuileachadh siostam clàraidh obair shòisealta ùr. Ach, bha feum air barrachd a dhèanamh gus dèanamh cinnteach gu robh cunnart dòn air a mheasadh gu h-

iomchaidh aig gach ìre den phròiseas. Ged a chaidh mòran chòisean a chomharrachadh mar thoradh air a' phròiseas buannachdail seo, cha robh plana gniomh leasachaидh ag èirigh bhon sgrùdad, a' cuingealachadh luach na h-obrach a chaidh a dhèanamh gu ruige seo.

Cha robh frèam ioma-bhuidhneach aig a' chom-pàirteachas airson fèin-mheasadh no sgrùdad. Chaith innse ann am plana leasachaидh comataidh dòn inbheach agus ann am fo-bhuidheann airson gealltanais càileachd gun deidheadh gniomh a ghabhail gus plana a leasachadh. Cha robh dòigh sam bith ann airson beachdan bho inbhich ann an cunnart cron le eòlas beò, luchd-cùraim gun phàigheadh, no fios air ais bho luchd-dreuchd.

Ath-sgrùdaidhean cùise tùsail agus lèirmheasan cùise cudromach

Cha robh dòigh-obrach ionadail aig a' chom-pàirteachas airson ath-sgrùdaidhean cùise tùsail no cudromach. Rè na h-ùine a chaidh beachdachadh, cha deach lèirmheasan sam bith a chriochnachadh. Dhòrdaich a' chom-pàirteachas beachdachadh agus ath-sgrùdaidhean bho raointean eile don fho-bhuidheann gealltanais càileachd a chaidh a stèidheachadh o chionn ghoirid. Bha a' chom-pàirteachas air beachdachadh air ionnsachadh bho sgrùdaidhean a chaidh fhoillseachadh o chionn ghoirid gus taic a thoirt do mheòrachadh cleachdaidh san sgìre ionadail.

Geàrr-iomradh

Bha lèirsinn agus plana leasachaидh aig a' chom-pàirteachas gus taic a thoirt do libhrigeadh taic is dòn inbheach. Ach, bha feum air an lèirsinn a neartachadh am measg luchd-obrach, agus cha tug am plana leasachaيدh aire do thoraidhean an sgrùdaidhean o chionn ghoirid. B'e obair ath-bheothaichte na comataidh dòn inbheach a bhith a' leasachadh phròiseasan agus structaran a bu chòir a bhith air an stèidheachadh o chionn fhada. Leudaich ath-dhealbhadh SNS nan Eilean Siar bho sheirbheis dòn chloinne gu seirbheis dòn poblach, an raon-ùghdarrais gu bhith a' gabhail a-steach taic agus dòn inbheach. Chuir seo gu math ri clàr-gnothaich ro-innleachdail taic is dòn inbheach.

Bha an com-pàirteachas air dèiligeadh ri iarrasan a' ghalair mòr-sgaoilte gu math. Ach, bha stiùireadh ro-innleachdail airson taic is dòn inbheach a dhìth. Cha robh frèaman riaghlaidh air na laigsean mòra a bha an làthair ann an cleachdad a chomharrachadh. Cha robh co-obrachadh ann an taic is dòn inbheach, an dà chuid gu h-obrachail agus gu ro-innleachdail, èifeachdach agus cha tug e taic do libhrigeadh èifeachdach de phrìomh phròiseasan. Dh'fheumadh an dà chuid buidheann nan àrd-oifigearan agus a' chomataidh dòn inbheach leasachadh mòr a dhèanamh air na dòighean conaltraidh is stiùiridh aca.

Bha Modhan-obrach agus Stiùireadh Ioma-bhuidhneach (2016) mar bhunait air cleachdad a' taic is dòn inbheach sna h-Eileanan Siar. Bha am modh-obrach seo seachd bliadhna a dh'aois agus cha tug e taic do libhrigeadh èifeachdach de phròiseasan taic is dòn inbheach. Bha fàilligeadh èiginneach aig gach priomh ìre den phròiseas taic is dòn inbheach. Ann am mòran shuidheachaidhean cha robh obair shòisealta, mar a' phrìomh bhuidheann, a' dearbhadh gun robh iad a' coileanadh an dleastanasan reachdail. Bha dìth seasmhachd siostam, taic agus stiùireadh riaghlaidh èifeachdach anns na pròiseasan airson co-dhùnaidhean làdir.

Cha robh inbhich ann an cunnart cron agus an neach-cùraim gun phàigheadh aca

an sàs gu leòr agus air an gabhail a-steach ann an cleachdadhbh às agus bha cothroman ann barrachd com-pàirt a thoirt dhaibh ann an taic agus dòn inbheach ro-innleachdail.

Uile gu lèir, bha mòran phrìomh raointeán airson leasachadh air an comharrachadh thar priomh phròiseasan agus ceannardas ro-innleachdail. Thug iad sin buaidh mhòr air na h-eòlasan agus builean do dh' inbhich a bha ann an cunnart bho chron agus feumaidh gun tèid dèiligeadh leotha gu h-èiginneach.

Na h-ath cheumannan

Dh'iarr sinn air com-pàirteachas nan Eilean Siar plana leasachaiddh ullachadh gus dèiligeadh ris na priomh raointeán leasachaiddh a tha sinn a' comharrachadh. Bidh Luchd-sgrùdaidh a' Chùraim, tron neach-sgrùdaidh ceangail aca, Leasachadh Cùram Slainte na h-Alba agus HMICS a' cumail sùil air adhartas a' buileachadh a' phlana seo.

Pàipear-taice 1 – seata dàta bunaiteach

Sgrùdadadh air toraidhean chlàraighean agus toraidhean suirbhidh luchd-obrach mu ciad cheistean – priomh phròiseas 1

A' ciad rannsachaidhean mu dhraghan mu inbhich a tha ann an cunnart cron a' sgrùdadadh chlàran de ciad rannsachaidhean

- Bha 92% de na ciad rannsachaidhean a rèir prionnsabalan Achd ASP
- Chaidh 100% de thachartasan de dh'inbhich a bha ann an cunnart cron a ghluasad bhon ionad dragh gu HSCP ann an deagh àm.
- 74% de thachartasan far an robh cleachdad nan slatan-tomhais trì puingean air a chlàradh gu soilleir leis an HSCP
- 77% de thachartasan far an deach na slatan-tomhais trì puingean a chuir an sàs gu ceart leis an HSCP
- Chaidh 69% de na tachartasan a thoirt air adhart le ùine leis an HSCP
- Den fheadhainn air an robh dàil, 8% nas lugha na seachdain, 25% aon gu dà sheachdain, 25% dà sheachdain gu aon mhìos, 33% aon gu trì mìosan, 8% barrachd air trì mìosan
- Sheall 90% de na tachartasan gun robh an luchd-stiùiridh a' cumail sùil air co-dhùnaidhean
- Bha 36% de na tachartasan air am meas math no nas fheàrr.

Toraidhean suirbhidh luchd-obrach air ciad cheistean

- Tha 83% ag aontachadh gu bheil iad mothachail air na slatan-tomhais trì puingean agus mar a tha e a' buntainn ri inbhich ann an cunnart cron, cha robh 8% ag aontachadh, cha robh fios aig 9%
- Tha 70% ag aontachadh gu bheil eadar-theachdan do dh' inbhich ann an cunnart cron a' cumail ri prionnsapalan na h-Achd a thaobh a bhith a' toirt seachad sochair agus mar an roghainn as cuingealaiche, cha robh 6% ag aontachadh, cha robh fios aig 24%.
- Tha 70% ag aontachadh gu bheil iad misneachail gu bheil an com-pàirteachas a' dèiligeadh gu h-èifeachdach ri ciad dhraghan inbheach ann an cunnart cron, cha robh 13% ag aontachadh, cha robh fios aig 18%.

Co-roinn fiosrachaiddh am measg chom-pàirtichean airson ciad cheistean

- Sheall 85% de na tachartasan conaltradh am measg chom-pàirtichean

Toraidhean suirbhidh luchd-obrach mu thaobhan de phrìomh phròiseasan

Com-pàirt agus taic do dh'inbhich a tha ann an cunnart cron

- Tha 74% ag aontachadh gu bheil inbhich ann an cunnart chron a' faighinn taic gus pàirt a ghabhail gu brìoghmhor ann an co-dhùnайдhean ASP a bheir buaidh air am beatha, cha robh 11% ag aontachadh, cha robh fios aig 15%.

Builean sàbhailteachd agus taic a bharrachd

- Tha 62% ag aontachadh ri inbhich le ùmhachd do ASP, a' faighinn eòlas air càileachd beatha nas sàbhailte bhon taic a tha iad a' faighinn, cha robh 11% ag aontachadh, cha robh fios aig 27%

Toraidhean suirbhidh luchd-obrach mu cheannas ro-innleachdail

Lèirsinn agus ro-innleachd

- Tha 58% ag aontachadh gum bi stiùirichean ionadail a' toirt sealladh soilleir do luchd-obrach airson an obair taic is dòn inbheach. Cha robh 20% ag aontachadh, cha robh fios aig 23%

Èifeachdas ceannardas agus riaghlaigh airson taic is dòn inbheach thar com-pàirteachais

- Tha 64% ag aontachadh gu bheil ceannardas ionadail ASP thar chom-pàirteachas èifeachdach, cha robh 14% ag aontachadh, cha robh fios aig 23%.
- Tha 61% ag aontachadh Tha mi a' faireachdainn misneachail gu bheil ceannardas èifeachdach ann bho chomataidh dion inbheach, cha robh 18% ag aontachadh, cha robh fios aig 21%.
- Tha 41% ag aontachadh gu bheil stiùirichean ionadail ag obair gu h-èifeachdach gus mothachadh poblach a thogail mu ASP, cha robh 26% ag aontachadh, cha robh fios aig 33%

Dearbhadh càileachd, fèin-mheasadh, agus gnìomhachd leasachaidh

- Tha 45% ag aontachadh Bidh stiùirichean a' measadh buaidh na bhios sinn a' dèanamh, agus tha seo a' fiosrachadh leasachadh air obair ASP thar seirbheisean inbheach, cha robh 20% ag aontachadh, cha robh fios aig 35%.
- Tha 45% ag aontachadh gu bheil atharrachaidhean agus leasachaidhean ASP amalaichte agus air an deagh riaghlaigh thar chom-pàirteachas, cha robh 15% ag aontachadh, cha robh fios aig 39%